

! priporoča vsakovrstna semena najboljši kakovosti usianovljeno — 1869 — !

Sprejemem učenca za mlinarsko obrt, pridnega in poštenega s popolno oskrbo ali plačo. Alojz Kupec, umetni mlín, Sv. Pavel pri Preboldu. 448

Učence se sprejme: Ivan Dežman, steklar, Maribor, Vrbanova 2. 457

Stavb, tesarski polir srednjih let, kateri ima že najmanj eno obrtno šolo za seboj, se išče za eno podružnico, s kavcijo 10.000 Din, kateri bi imel znamost, mojstra samega nadomestovati, več osebno pri g. Franjo Spes v Mariboru, Linhartova 18. 460

Sodarske pomočnike sprejme pri prosti hrani, stanju, stanovanju in perilu Fran Repič, sodar, Ljubljana, Trnovo. 459

priporoča svojo veliko zalogo nogavic, rokavie, žepnih robcev, moških in damskej srajc kombinež, predpasnikov, bluz, moških in ženskih pletenih jopic, otroške oblekce, kapice, krstne opreme itd. vse po izredno znižanih cenah. Svilene rute in karavate v vseh oblikah, najmodernejši vzorci lastnega izdelka. 398

Za Velikonoč — lepo hišo.

Za Velikonoč osnažimo hiše, jih pobelimo na novo ovenčamo slike. Marsikdo bi rad namesto začrnelne slike novo, pa ne ve, da se dobijo različne slike in kipi v

v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru

kar najceneje.

Podobe Srca Jezusovega in Marijinega, kakor tudi druge stanejo:
Velikost v cm: 19×26 24×34 25×38 32×42 39×51 47×63 54×73

Din	2—	3—	4·50	6—	9—	13—	18—
-----	----	----	------	----	----	-----	-----

Kipi Srca Jezusovega in Marijinega, Lurške Marije in Brezmadežne stanejo brez poštnine:

Visokost v cm:	80	87	42	50	65	85	100
----------------	----	----	----	----	----	----	-----

Din	57—	82—	120—	150—	240—	500—	1050—
-----	-----	-----	------	------	------	------	-------

Kipi sv. Antona Padovanskega, sv. Alojzija, sv. Jožeta stanejo:

Visokost v cm:	28	32	42	50	65	110
----------------	----	----	----	----	----	-----

Din	—	72—	150—	210—	380—	1250—
-----	---	-----	------	------	------	-------

Kipi sv. Terezije Deteta Jez. stanejo:

Visokost v cm:	12	18	22	31	42	50	65
----------------	----	----	----	----	----	----	----

Din	86—	44—	46—	80—	115—	210—	420—
-----	-----	-----	-----	-----	------	------	------

Podobe Križanega, iz lesa za poljske križe stanejo:

Visokost v cm:	40	60	60	70	80	90	110	120
----------------	----	----	----	----	----	----	-----	-----

Din	300—	480—	690—	880—	936—	1200—	1560—	1800—
-----	------	------	------	------	------	-------	-------	-------

Za večje kipe in za kipe drugih svetnikov naj se blagovoli vprašati po dopisnici.

Artur Sills:

14

Smrtna past.

Ameriški roman.

Priredil Fr. Kolenc.

(Dalje.)

Miguelove oči so krvavo plamtele. Bil je popolnoma pijan. Smejal se je — glasno in globoko grohotanje je bilo to.

— Ostrigel je ovčko, ki je bila namenjena Casasu. — Hahahaha!

— Tako? — je dejal Dübella, ki je prav dobro razume Argentinca. — In kaj je z dekletom?

Miguel se je pokrižal.

— Prejela je zaslужeno kazen.

Dübela se je stresel.

— Ali so jo umorili?

Miguel je izpel kozarec.

— Da. Gato Oro ni mogel preboleli misli, da Juanita radi ljubavnega razmerja s Holandincem ne bo mogla biti Casasova žena in jo je poslal na drugi svet.

Henrik je globoko vdihnil. Kako sveta je bila njuna ljubezen! Juanita je bila nedolžna ko jagnje, pa vendar tako strašna smrt!

— Kako pa je Raoul izvedel za to?

Miguel je nekaj zamrmral in izpel zopet kozarec žganja.

— In zakaj ne išče Raoul sam svojega sovražnika je poizvedoval dalje Dübella.

— Drug posel ima. Odšel je.

— Odšel? Kam?

— Včeraj se je podal proti jugu. Več ne morem povediti.

— Proti jugu? Saj med Elino in Cuyabo ni več mest. Ali je v tisti smeri kaka steza?

— Kolikor vem, razven Raoula še nikdo ni hodil tam. On pa je prehodil to pot že večkrat.

— Ali sam potuje?

— Da, vedno gre sam.

Dübella je izvedel vse, kar ga je zanimalo. Počakal je še, da se je Miguel od pijače onesvestil, potem pa se je izmuznil iz sobe.

XI.

— No? — je vprašal Gregor Dübella, ko se je vrnil.

— Kak načrt imataš?

— Majhna ekspedicija! Odhod jutri. Bo prav tako?

— Kadarkoli. Kam gremo?

— Na dva tedna v gozdove kot naravoslovci. Gregor, ne pozabi tega. Mnogo moraš govoriti o tukajšnjih metuljih in kolibrih.

Modna trgovina F. Kuder nasled. Drago Cerlini Celje, Glavni trg 14

priporoča svojo veliko zalogo nogavic, rokavie, žepnih robcev, moških in damskej srajc kombinež, predpasnikov, bluz, moških in ženskih pletenih jopic, otroške oblekce, kapice, krstne opreme itd. vse po izredno znižanih cenah. Svilene rute in karavate v vseh oblikah, najmodernejši vzorci lastnega izdelka. 398

FRANC NEMEC, kipar in pozlatar

Sv. Duh, Sv. Jurij ob Ščavnici

priporoča slavnemu občinstvu podobe Kristusa in Marije žalostne, poljske križe, lepo iz lesa izdelane.

Odlikan z veliko srebrno kolajno.

Izdeluje po sledečih cenah:

Kristuse velikost 60 cm Din 380, 70 cm Din 570, 80 cm Din 760, 90 cm Din 820, 100 cm Din 980, 110 cm Din 1150, 120 cm Din 1250, 130—140 cm Din 1350.

Zalostne Marije pod križem 50 cm Din 225, 60 cm Din 320, 70 cm Din 500, 80 cm Din 580, 90 cm Din 690, 100 cm Din 750.

Se jamči hitro in trpežno delo!

458

Vsaka gospodinja ki zna ceniti dobro kakovost

surove in pražene kave

kakor tudi razno in vedno sveže špecerij-sko blago, kupuje edino v trgovinah

ANTON FAZARINC in ANTON MOČNIK Celje

Najboljša in dobro kaljiva poljska in vrt-na semena.

377

Ali imate kaj go-spodarskih knjig doma? Danes je v gospoparskem delu seznam knjig ki jih potrebujete

Gospodarji!

Knjige za gospodinjo.

Humeč, Domači vrt, 48 Din, vez. 60 Din.

— Sadje v gospodinjstvu, 24 Din.

Kalinšek, Slovenska kuharica, elegantna, velika izdaja 160 Din.

Majdič, Nasveti za hišo in dom, 20 Din, vez. 48 Din.

Purgaj, Gospodinjstvo, 40 Din.

Remeč, Varčna kuharica, 36 Din.

Slinnik, Uvod v perutninarnstvo, 40 Din, vez. 56 Din.

Turk, Spretna kuharica, 30 Din.

Te knjige dobite v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Aleksandrova cesta 6, ali Koroška cesta 5.

K otvoritvi zadružne mlekarne na Ponikvi.

Znana je ljudska prislovica: »Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal«, a vse pre malo je pa znano geslo: »Vsi za enega, eden za vse!« Žal, da je pojmljiv skupnosti, oziroma zadružništva, še vse premalo razviti med širšo plastjo našega podeželskega ljudstva in ni čuda, da je skoraj na dnevnem redu jamranje in tarnanje baš v pogledu našega gospodarstva. Vendar pa zabeležimo tudi mi Ponkovljani z okolico znamen korak naprej na gospodarskem polju.

Vsestransko smo ugibali in si belili gla ve celo prošlo zimo, kako in kje se poprijeti ter izboljšati naše gmotno stanje. Čeravno smo vse predaleč gledali, čakali in čakali, a pomoč le od nikjer ni prišla, se nismo spomnili na naše neproduktivne »stroje«, na naše kravice. Le spremnosti je manjkalo in spraviti te stroje v pogon. A končno je le zmaga zdrava ideja, pogum in odločna volja. Združili smo se in postavili trden temelj novoustanovljeni gospodarski organizaciji »Zadružni mlekarji«, ki nam bo edini zanesljivi porok boljših razmer in vir dohodkov v bodočnosti. Malodušje vstran, krepko in vstrajno na delo!

Mali kmet, delavec in obrtnik pozdravlja to prekoristno gospodarsko ustanovo, saj mu je dana možnost rentabilno vnovičevati svoj mlečni produkt, ki mu bo do našal redne mesečne dohodke. Priprav-

ljalna dela gredo h koncu in v ponedeljek po cvetni nedelji, dne 2. aprila 1928, se prvič zavrtijo moderni mlekarski stroji v prav srečno izbranem prostoru v sredi naše lepe vasi.

Ustanovitev Hmeljarske zadruge in hmeljarne v Marenbergu. Te dni je bila v Marenbergu ustanovljena Hmeljarska zadruga, kateri je takoj ob priloki ustanovnega občnega zborna pristopilo 82 hmeljarjev iz dravske, mežiške in mislinjske doline z 392 deleži po 500 Din. Glede na uspeh ustanovnega občnega zborna, ki sta ga vodila g. Langer in g. inž. Pahernik, bo zadruga takoj pričela graditi hmeljarno v Marenbergu tako, da se bo v tej hmeljarni že letosni pridelek tega okoliša lahko primerno pripravil.

Naš izvoz.

Po trgovski statistiki smo izvozili v letu 1927 iz naše države raznega blaga v skupni teži 4,251.459 ton in v vrednosti 6 milijard 400 milijonov in 153.718 Din. Odgovarjajoče številke za leto 1926 znašajo 4,884.718 ton in 7 milijard 818 milijonov 180.094 Din. Iz tega se vidi, da je naš izvoz v preteklem letu nazadoval tako po teži, kakor tudi po vrednosti.

Pri izvozu pride na prvo mesto les, katerega smo izvozili 1,150.071 ton ali za 885.400.000 Din. Na drugem mestu pa so svinje, katerih smo izvozili za 518.000.000 Din, ali 421.147 komadov. Na tretjem mestu so jajca, katerih smo izvozili 26.350 ton, ali v vrednosti 512.800.000 Din. Nato sledijo živa goveda, koruza, baker, sveže meso, hmelj, pšenica in suhe čeplje. V preteklem letu smo izvozili raznega žita za več kot poldrugo milijardo manj kakor v letu 1926. Vidi se torej, da je lanska suša močno škodovala našemu gospodarstvu. Tudi jaje smo izvozili za skoraj 100 milijonov manj. Izvozili smo pa mnogo več lesa in pa 123.277 živilih svinj več, kakor v letu 1926. Tudi svežega sadja smo izvozili za 25 milijonov Din več.

Če izračunamo količino in vrednost izvoženih kmetijskih proizvodov (brez lesa), vidimo, da znaša njihova vrednost več kakor polovico vsega izvoza, po vrednosti 3½ milijarde Din. Kmetijstvo tvori torej najvažnejši del našega narodnega gospodarstva, daleč za njim pridejo še le

druge panoge narodnega gospodarstva. In zato bi bila pa tudi samaobsebi razumljiva naloga države, da pospešuje in podpira kmetijstvo v čim večji meri.

Od posameznih kmetijskih proizvodov smo izvozili največ v sledeče države: svine v Avstrijo, jajca v Švico in Italijo, živa goveda v Avstrijo in Italijo, koruzo na Češko, sveže meso v Avstrijo, hmelj v Nemčijo in na Češko, pšenico na Češko in Grško, suhe čeplje v Nemčijo in Češko.

Navodilo novim hmeljarjem.

Bliža se spomlad, z njo tudi delo v naših hmeljiščih. Ker pa nam je lanska slaba kupčija pokazala, da se bode zanaprej le najboljše blago prodalo, zato pa moramo gledati, da pridelamo res najboljšo kvaliteto. To pa dosežemo, ako sadimo sadike od zdrave in močne korenine, jih pravilno obrežemo in obdelujemo, gnojimo s hlevskim gnojem ali gnojnico. Kateremu pa tega primanjkuje, naj gnoji z umetnimi gnojili. Opustiti tudi ni zelo nasvetovanega škropljenja proti rji in drugim škodljivcem.

Največ pa se greši pri obiranju in sušenju. Hmelj mora imeti, ako je pravilno suh, lepo zeleno barvo in to pa dosežemo, ako ga sušimo v sušilnicah, ki morajo biti pravilno postavljene in izgrajene. Te sušilnice so razne velikosti. Navadne so 2 m krat 2 m je 4 m², visoke od 4 do 8 m. Na teh se lahko posuši 10 do 16 meterskih stotov hmelja. Oni, ki prideluje več hmelja, si pa napravi večjo sušilnico. Glavno je, da so postavljene na takšen kraj, kjer ima suh zrak dostop do zračnih kanalov, ki naj bodo pod cevni za dim in pod pečjo. Zrak se mora hitro izmenjavati, zato mora biti tudi nad sušilnico odprtina dovolj velika.

Ker bo gotovo veliko novih hmeljarjev letos zidalo nove sušilnice, bi navedel tukaj približno ceno ene 4 m² velike 6 m visoke sušilnice bi stale: ključavnica dela 5000 Din, zidarska dela z opeko in apnom 5000 Din, tesarska dela z lesom 1000 Din. Lahko se postavi kot prizidek

Do večera je bilo vse pripravljeno: nekoliko mul, trije gonjači in vodnik Lopalo.

Zgodaj zjutraj so se opravili na pot. Pri sedlanju je Gregor na Dübellovi muli zagledal nekaj čudnega.

Dübrell se je smejal, ko je videl, kako se je priatelj bližal, da bi videl, kaj je.

— Ali veš, kaj je to? — ga je vprašal.

— To je vendar stara plinska maska! — je debelo zjajal Gregor.

Henrik je majal z glavo.

— Gregor, misli nekoliko! Ali se spominjaš na opozorilo svojega prednika, da treba zadržati dihanje v jami zlate mačke? Vidiš, to me je privedlo do tega, da si nesem to pripravo seboj.

— Priznati moram, da si se zelo previdno pripravil. — Gregor se je vsedel na mulo z lovilno mrežo za metulje.

Lopalo je bil vodnik. Potovali so po obsežni ravni, ki je bila obraščena z visoko travo. Steze ni bilo in kmalu so se morali ustaviti. Vodnik je jahal naprej, da bi pregledal teren.

Ko se je čez dve uri vrnil, je držal v roki obrabljeno vžigalico in konec cigarete. Na cigaretì je bila še znamka egiptovske tovarne, od katere je Casas kupoval cigarete.

— Ali si slučajno našel to? — je vprašal v domičem narečju Dübrell.

Lopalo se je smejal. To vprašanje je gotovo šala. Saj vsakdo lahko vidi, da je pred kratkim nekdo jahal v to smer.

Tri dni so že potovali in so dospeli daleč v samoto. Potovanje je bilo prijetno, le komarji so jih močno nadlegovali.

Tretjo noč krog polnoči jih je zbudil močen krik. Preplašeno so skočili kvišku in v mesečini so videli, da je jaguar napadel mulo. V hrbet ji je zasadil svoje kremlje. Dübrell je ustrelil krvoločno mačko, ustreliti pa je moral tudi razmesarjeno mulo. Jaguarjev napad ga je vznemiril, a na zunaj tega ni kazal.

Ako je jaguar tako drzen, da napade v taboru mula, morajo paziti. Zanetili so ogenj, da bi odganjali dnevje zveri.

Cetrti dan so ob potu zasledili leseni križ. Z nekim strahom so zrli na njega, le Dübrell je bil toliko miren, da se je podal k njemu. Na križu je zasledil dve črki: G. O., potem črta in pod njim zopet dve črki: G. G.

Poklical je Gregorja:

— Pelji Betko nekoliko dalje! Jaz izkopam ta grob. Čez pol ure je Dübrell dohitel druge.

— No, ali si našel kaj? — je poizvedoval Gregor.

Gospodinje! Da boste dodre gospodinje, je treba, da imate tudi knjige pri rokah! Preberite njih seznam, ki je danes priobčen!

drugemu poslopu, potem se razume, da stane veliko manj.

Kot izkušene izdelovatelje ključavniciarskih del sušilnic priporočamo tele tvrdke: Lörber, Žalec; Cimperšek, Podvilt; Avgust Švajger, Braslovče, ki dajo vsakemu naročniku pojasnila in načrte.

Torej vsak, ki je namenjen zidati sušilnico, naj se posvetuje z izkušenim hmeljarjem ali strokovnjakom, da bodo imel tudi koristi od v sušilnico vloženega denarja s tem, da bo potem lahko hmelj pravilno posušil in boljše prodal.

Kunst, pos., Polzela.

Lucerna.

Še mnogo pre malo se pozna in ceni pri nas krma, ki jo pridelamo na njivah. Ker take krme pridelamo pre malo, ker so tudi travniki preslabo oskrbovani in jim včasih sploh ne dajemo nobene nove hrane v obliki gnoja, nastopi proti spomladni pomanjkanje krme. Saj je velika naša napaka, da imamo večkrat v hlevu pre veliko število živali, ki jih ne moremo pravilno in zadostno krmiti. Boljše je, da imamo manj živali, pa tistim dajemo krmo v zadostni količini. Mogli bi pa imeti v hlevih več in boljše živine, če bi skrbeli za večjo količino krme. Zato moramo pravilno oskrbovati travnike, poleg tega pa moramo začeti tudi na njivah v večji meri gojiti krmne rastline. Najglavnnejše izmed teh rastlin so črna detelja in pa lucerna ali plava, tudi trajna detelja imenovana.

Lucerna se odlikuje od črne detelje, ki je pri nas precej razširjena, v tem, da ji mrazi manj škodujejo in da daje večje množine krme. V prvi mladosti, ko so njene korenine še slabe, ji pa more mraz zelo škodovati. Traja tudi mnogo več let, kakor pa črna detelja, ki ne vzdrži dobro več kakor dve leti. Cvete preje kot črna detelja, moremo jo torej tudi preje krmiti, raste hitreje in jo moremo krmiti še pozno v jeseni. Kosit jo moramo, še predno začne cveteti, ker drugače preveč oleseno in izgubi na prebavljenosti.

Vlažno podnebje in vlažno leto lucerni škoduje, sušo prenaša boljše. V stoječi

— Samo kosti in to-le! — Izročil je Gregorju prstan. Na prstanu je bil grb Goversovega rodu.

— Kakor vidiš, smo na dobrem sledu — je pripomnil mrko.

Govers je temno zrl na prstan.

— Kaj misliš, kaj se je zgodilo? Ali je bil tukaj umorjen?

— Po mojem mnenju ga je Gato Oro poslal na drugi svet. To sklepam iz črk: G. O. nad začetnimi črkami tvojega prednika.

V tem trenutku se je Lopalo pri ovinku ustavil in nekaj rekel v indijanskem jeziku. Dübelle je pognal mulo in je bil kmalu pri njem.

Indijanec je kazal proti gozdu. Dübelle je videl, da se bližajo gorskemu kraju. Pred njimi so se dvigali trije ostri vrhovi. V podznožju se je svelikala reka, nekoliko na levo pa so se dvigala mogočna drevesa.

Lopalo je zopet rekel nekaj in je kazal na drevesa. In Dübelle je sedaj razumel razlago. Obrnil se je k Betki in Gregorju:

— Prišli smo v kraj, ki ga Lopalo pozna, da ta drevesa domačini imenujejo za »puščice«.

— To so »puščice«?! — je vzklikanil Gregor. — Bogu hvala! Potem že nismo daleč od cilja.

Dübelle je privlekel iz žepa pergament in ga ostro študiral.

Naročilni list.

Znamka
25 par

P. n.

Uprava „SLOV. GOSPODARJA“

MARIBOR

Koroška cesta 5

vlagi lucerna ne uspeva, ker gre s svojimi koreninami globoko v zemljo, pa morajo zaradi pomanjkanja zraka odmetri. Tudi ne traja lucerna dolgo časa tam, kjer zadenejo njene korenine kmalu na kamen. Najboljše uspeva lucerna na peščenem in rahlem ilovnatem tlju.

Traja navadno lucerna 4 do 10 let. Ako hočemo na isti površini zopet sejati lucerno, mora preteči vmes vsaj 5 do 6 let, drugače lucerna ne uspeva dobro. Navadno jo sejemo pred vsem po okopavilih (krompir, pesa, koruza) ali po žitaricah. Rabi mnogo kalijevih in fosfornih gnojil. Zato je dobro, ako gnojimo vsako drugo leto s 5 do 6 q Thomasove moke in s 2 do 3 q kalijeve soli po hektaru. Posledice takega gnojenja so, da bomo imeli en odkos na leto več.

Seme lucerne moramo kupiti samo pri zanesljivih trgovinah, najboljše pri družbah kot je Kmetijska družba ali pa pri Gospodarski zvezi.

Lucerno sejemo ali med jaro rž, ječmen ali oves, večinoma pa samo in sicer koncem aprila do začetka maja pri suhem vremenu. Ker je lucerna začetkom,

dokler se dobro ne vkorenini, redka, primešamo semenu lucerne včasih še na ha približno 4 kg semena črne detelje. Lucerne pa rabimo 30 do 40 kg po ha.

Da lucerna dobro uspeva, jo jeseni, če ni takrat mogoče, pa spomladji, pobranamo z ostro brano.

Naši gozdovi.

Znan pisatelj opisuje lepoto gozdov in pravi na koncu: »Vsak razumen gospodar smatra gozd za enega izmed najdragocenejših delov svojega posestva. To je sveta zapuščina njegovih prednikov ter poizkuša zato s vso svojo silo in z vztrajnostjo, da ostane gozd neokrnjen. Gozdovi so pravi zlati vir za kmeta. Denar se razprši, gozd pa ostane!«

Ce pa pogledamo naše kmetske gozdove, vidimo, da se ne ravnavajo vsi gospodarji po gornjih načelih, četudi je od naših gozdov v veliki meri odvisen naš obstoj. Gozd lahko primerjamo z dobro hranilnico. Kakor se pomnožuje denar v hranilnici sam od sebe brez našega dela, tako

— Tako mislim tudi jaz — je mrmral. — A glejmo, kaj nam je storiti! — Glasno je čital: »Ne pojdi na desni strani jezera« — to je jezero — »marveč na levi in »puščice« naj ostanejo na desni strani. Po brvi idи preko vodopada« — upam, da ga najdemo — »čuvaj se »reke malo hrib«, ki mu sledi!« — Pogledal je Betko. — Ta čudna reka mi je vedno v mislih, odkar smo zapustili domovino.

Ravnali so se po naročilu. Od leve strani so se izognili jezeru in so se vzpenjali na planoto, dokler niso dosegli dreves in potem so se spustili navzdol, tako da so bila drevesa na desnici. V dolini je šumljala srebrna reka. Leno je tekla in prehod je bil lahek. Dübelle je bil prvi. Gregor je ostal, da bi pomagal sestri. Zadnji je bil neki gonjač. Gregor in Betka sta srečno priplavala na drugi breg. Gonjač je priplul nekako do polovice, ko je Lopalo pokazal na vodo in začel kričati:

— Piraya! Piraya! — Glas se mu je tresel od same groze.

Vsi so se zagledali v reko. Dübelle je zagledal množico majhnih rib. V trenutku so obkolile mulo in jo potegnile pod vodo. Za kratek čas se je zopet prikazala na površju. Voda se je pomešala s krvjo.

Začel se je strašen prizor: mulo in gonjača so od vseh strani napadle ribe. Žival je močno brcala okrog sebe, nesrečni človek pa je kar tulil.

Uprava „Slov. Gospodarja“!

Naročam „Slov. Gospodar“ na četrleteta, za pol leta, za celo
lato (kar ne velja prečrtajte).

Naročnino Din _____

pošljem po položnici.

Moj naslov:

Ime in priimek _____

Kraj _____

Pošta _____

dorašča tudi les v gozdu. Potrebno pa je, da z gozdom, ki tvori v tem slučaju kapital, pravilno ravnamo. Če pa gospodar ravna s svojim gozdom pravilno, bo dobival iz te svoje hranilnice stalno dobre obresti. Kakor živijo nekateri samo od obrestih svojega kapitala, tako sme vzeti gospodar iz gozda samo obresti, to je letni prirastek, kapital — gozd — sam pa mora ostati nedotaknjen. To se pravi z drugimi besedami, v gozdu ne smemo več lesa posekat, kakor pa ga letno priraste. Če jemlje gospodar iz gozda stalno les in steljo preko te mere, bo propadel v kratkem času gozd, z njim pa tudi gospodarstvo samo.

Dve glavni točki sta, v katerih se pri naših gozdovih ravna pred vsem nepravilno: preveč in brez vsakega gospodarskega načrta sekamo v gozdu in drugič ne skrbimo za pomlajevanje gozda. Poglejmo zaenkrat drugo točko. V gozdu pustimo večkrat velike prostore in cele parcele leta in leta prazne. Samo grmovje, plevel in trava rastejo tu. Gospodar ne pomisli, da škoduje s tem sebi trojno. Naj mu leži zemlja prazna, brez koristi, ali pa če ra-

ste na določeni površini najlepši gozd, vedno mora plačevati davke. Plačuje torej davke pravzaprav za nič. Že iz tega stališča ne sme pameten gospodar pustiti, da ostanejo posamezni deli gozda prazni, neizrabljeni. Škoduje gospodar sebi, ker ne more iz gozda toliko izsekati, kakor pa bi rabil lesa in kakor bi mogel izsekati, če bi bila vsa gozdna površina zaraščena in bi les redno doraščal. Končno pa škoduje posestnik tudi svojim otrokom, bodočim gospodarjem, ker bodo imeli v gozdu manjšo množino zrelega lesa, kakor pa bi imeli pri pravilnem oskrbovanju gozda.

Zato je velike važnosti, da gozd pravčasno pomladimo. Ako del gozda ali posamezna drevesa v gozdu posekamo, moramo skrbeti za nadomestilo.

Tu hočemo na kratko opisati pomlajevanje in obnavljanje ter izpopolnjevanje gozda s sajenjem. Rastline za saditev smo naročili po zimi in sedaj je najprimernejši čas za sajenje. Sedaj tudi posamezne drevesnice (gozdarski uradi) sadike razpolijajo. Najboljše je, če moremo sami prevzeti sadike v drevesnici. Pri tem pa

jih moramo položiti na voz ali v košaro tako, da so vse korenine obrnjene navzno traj. Solnce tankim koreninam zelo škoduje. Ko jih pripeljemo domov, jih poškopimo dobro z vodo.

Navadno traja nekaj dni, predno vsadimo sadike na njih stalno mesto. Da se ne poškodujejo, jih takoj, ko jih pripeljemo domov, razvežemo in na senčnatem kraju v vrtu ali v kleti položimo v zemljo. Zato izkopljemo plitve jarke in položimo v nje rastline v snopih v tankih vrstah tako, da so korenine v zemlji, rastline same so pa naslonjene na rob jarka. Nato pokrijemo rastline z zemljo do vejic in zemljo narahlo pritisnemo. Vejic pa ne smemo pokriti z zemljo. Borove sadike prekrijemo nato z vejevjem ali slamo, da jih varujemo pred solncem in vetrom. Zemljo in rastline nato večkrat poškopimo.

Pri vseh delih, kjer imamo opraviti s sadikami, smemo prijeti rastlino samo le med korenino in vejicami, ne pa za popje. Nikdar ne smemo pustiti nepokritih korenin na solncu, nikdar mladih rastlin s silo trgati narazen, če so se korenine zaplete. Ako pustimo korenine na solncu tudi samo par minut, so včasih s tem koreninice že tako uničene, da ne morejo več sprejemati hrane in vlage iz zemlje.

Sadika ne sme priti nikdar bolj globoko v zemljo, kakor pa je bila v drevesnici. Tudi korenine morajo biti v naravnem položaju, ne zakriviljene sem in tja ter navzgor. Ko je sadika vsajena, z obe ma rokama pritisnemo zemljo ob rastlino, ki sedaj trdno stoji.

Najprimernejša starost za sadike, ki naj dobro uspevajo, je sledeča: smreka 3, mecesen 2, beli in črni bor 2, hrast in akacija 1—2, brest in javor 2—3, jelša 2 leti. Nikdar ne smemo pri sadikah iglastega drevja korenin pripeljati, smemo pa to pri sadikah listnatega drevja, ako so predolge ali ranjene.

Ako bomo postopali pri sajenju na ta način, smemo biti prepričani, da bodo rastline dobro uspevale, z gozdom pa ne bomo imeli veselja samo mi, ampak tudi naši nasledniki, ki bodo gozd svoječasno izkorisčali.

XII.

Drugo jutro sta Gregor in Indijanec odpotovala. Dübrell in Betka sta stala drug ob drugem in sta gledala za odhajajočima, dokler nista v grmovju izginila.

— S tem smo torej končali! — je vdihnila Betka.

— Toda kaj bomo delali do njunega povratka?

— Kar je edino pametno. Počakamo ju. Sploh saj se jutri že itak vrneta.

Toda Gregorja ni bilo. Dolgočasnosti pa se ni bilo treba bati. Gonjač je namreč povedal, da je ponoči jaguar obiskal taborišče. Njegovo mnenje je bilo, da ga poiščejo in ustrelijo.

— To je zelo privlačna ponudba — je menila Betka. — Pojdimo na lov!

— Kakor želiš!

Dübrell je naročil vodniku, da se pripravi na odhod. Čez pol ure se je družba dvignila. S seboj so imeli dva psa.

Kakor drugi je tudi Betka vzela s seboj puško.

Nekaj časa so jahali po travniku z visoko travo, potem pa so dospeli do gozda. Psa sta tukaj dvignila glavo, ko da sta izgubila sled.

Dalje prihodnjič,

Getzemani in Golgota!

Premišljavanja o izplačevanju Gospodovem in molitve za vse dneve svetega postnega časa.
Vesana knjiga stane Din 80.— in se naroča
▼ Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.